

TÜM YÖNLERİYLE

YENİDEN

DEĞERLEME

GİRİŞ

213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre işletmeye dahil birçok kıymet maliyet bedeliyle değerlendirildiğinden bu kıymetlerin gerçek değerleri mali tablolara yansımamakta özellikle enflasyonist dönemlerde işletme varlıkları erimektedir. Bu mahzuru gidermek için vergi kanunlarında zaman zaman varlıkların değerlerinin bugüne taşınmasına yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamdaki en önemli düzenlemelerden biri olan yeniden değerlendirme, yeni bir kavram olmayıp 1984 yılından 2004 yılına kadar uygulanmış, daha sonra enflasyon düzeltilmesi uygulaması ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Yeniden değerlemeyi, bilançonun aktifindeki varlıkların önceden belirlenmiş bir endeks kullanılmak suretiyle değerlendirilerek değerlendirme gününe taşınması olarak tanımlayabiliriz. Bu işlem sonucunda, işletme varlıklarında enflasyonla meydana gelen değer artışı bilançolara yansımakta, böylece varlıkların gerçeğe yakın değeri kayıtlara alınmakta, bunun karşılığında oluşan değer artışları ise pasifte fon hesaplarında takip edilmektedir.

Uzun bir aradan sonra 2018 yılında Vergi Usul Kanununun geçici 31. maddesiyle tekrar hayatımıza giren yeniden değerlendirme uygulaması, 7326 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle 2021 yılı sonuna kadar uzatılmıştır. 7338 sayılı Kanunla yapılan düzenlemelerle ise aynı Kanuna yeniden değerlemeye ilişkin geçici 32.madde ile mükerrer 298/Ç fıkrası eklenmiş, böylece yeniden değerlendirme uygulaması isteğe bağlı olarak kalıcı hale getirilmiştir.

Bu çalışmamızda 31.12.2021 yılı sonuna kadar uygulama alanı bulacak geçici 31.madde ile 01.01.2022 tarihinden sonra uygulanacak geçici 32 ve mükerrer 298/Ç maddelerinde yer alan yeniden değerlemeye ilişkin hükümler kolay anlaşılması adına soru-cevap şeklinde ele alınmış, çalışma sonunda üç müesseseyi özet bir şekilde sunan karşılaştırma tablosuna yer verilmiştir.

Saygılarımızla.

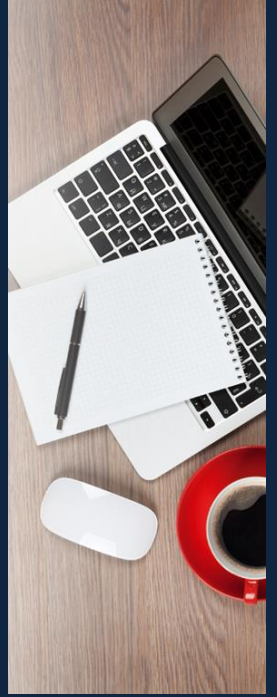
E-BÜLTEN

Yayın Tarihi: 30.11.2021

Vizyon Yeminli Mali
Müşavirlik A.Ş.

0216 481 23 23
www.vizyongrubu.com

Kısıklı Mah. Bosna Bulvarı
No: 31 Üsküdar / İstanbul

   vizyongrubu

A- VERGİ USUL KANUNUNUN GEÇİCİ 31. MADDESİ
KAPSAMINDAKİ YENİDEN DEĞERLEME

4 - 6
Sayfa

B- VERGİ USUL KANUNUNUN GEÇİCİ 32. MADDESİ
KAPSAMINDAKİ YENİDEN DEĞERLEME

8 - 10
Sayfa

C- VERGİ USUL KANUNUNUN MÜKERRER 298/Ç
MADDESİ KAPSAMINDAKİ YENİDEN DEĞERLEME

12 - 14
Sayfa

D- YENİDEN DEĞERLEME KARŞILAŞTIRMA TABLOSU

16 - 20
Sayfa

A

Vergi Usul Kanununun Geçici 31. Maddesi Kapsamındaki Yeniden Değerleme

1- Uygulamadan Kimler Yararlanabilir?

Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri yararlanır.

- Finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler
- Sigorta ve reasürans şirketleri
- Emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları
- Münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler
- Kayıtlarını yabancı para cinsinden tutmalarına izin verilenler

uygulamadan yararlanamaz.

2- Hangi Kıymetler Yeniden Değerlemeye Tabidir?

09.06.2021 tarihi itibarıyla aktife kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler yeniden değerlemeye tabidir. (Sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç)

3- Hangi Tarihe Kadar Faydalanılabilir?

Geçici düzenleme olup değerlendirme için son tarih 31.12.2021 tarihidir.

4- Uygulama Zorunlu Mudur?

Düzenleme ihtiyari olup bazı kıymetler için yararlanıp bazıları için yararlanmamak mümkündür.

5- Yeniden Değerleme Nasıl Yapılır?

İktisadi kıymetler ve bunlara ait amortismanların 09.06.2021 tarihi itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri, yeniden değerlendirme oranı ile çarpılarak yeniden değerlendirme sonrası değerleri bulunur. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

6- Yeniden Değerleme Oranı Nasıl Tespit Edilir?

- a) Enflasyon düzeltilmesi yapılmış kıymetler için 2021/Mayıs Yİ-ÜFE değeri, 2005/Ocak Yİ-ÜFE değerine bölünür. Bu oran **5,80675'tir**.
- b) 2018 yılında VUK Geçici 31. Madde kapsamında yeniden değerlendirme yapılmışsa 2021/Mayıs Yİ-ÜFE değeri, 2018/Mayıs Yİ- ÜFE değerine bölünür. Bu oran **1,87907'dir**.
- c) Kıymet 31.12.2004 tarihinden sonra aktife girmiş ve daha önce yeniden değerlendirme yapılmamışsa 2021/Mayıs Yİ-ÜFE değeri, kıymetin aktife girdiği ayı izleyen ayın Yİ-ÜFE değerine bölünür.

7- İktisadi kıymetin maliyetine sonradan ilave edilen tutarlar nasıl değlerlenir?

İktisadi kıymetlerin aktifleştirilmesinden sonra maliyet bedeline eklenen giderler ile maliyet bedeline dâhil edilen kredi faizleri ve kur farkları için parçalı yeniden değlerleme yapılarak iktisadi kıymetlerin yeniden değlerleme sonrası değeri bulunur.

Bu durumda 2021 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değlerinin, ilgili maliyet unsurunun aktifleştirildiği ayı izleyen aya ilişkin Yİ-ÜFE değlerine bölünmesi ile bulunan oran dikkate alınır. Bu kıymetlere ait amortismanların yeniden değlerlenmesinde ise yeniden değlerlemeye esas alınan toplam amortisman rakamı içerisinde yer alan her bir maliyet unsuruna tekabül eden amortisman tutarı için ilgili maliyet unsurunun düzeltilmesinde kullanılan oran dikkate alınarak yeniden değlerleme yapılır.

8- 2005 Sonrası İnşa Edilen Binalar Nasıl Değlerlenir?

Bu binaların yeniden değlerleme sonrası değlerinin hesaplanmasında, arsa payı için arsanın iktisap tarihine (arsa enflasyon düzeltilmesi yapılmış en son bilanço tarihinden önce iktisap edilmiş ise enflasyon düzeltilmesi yapılmış son bilanço tarihine) göre bulunacak yeniden değlerleme oranı, diğer maliyet unsurları için ise binanın aktifleştirildiği tarihe göre bulunacak yeniden değlerleme oranı dikkate alınır. Bu binaların amortismanında kullanılacak yeniden değlerleme oranı ise binanın aktifleştirildiği tarihe göre bulunur.

9- Yeniden Değlerleme Artışları Hangi Hesaplarda Takip Edilir?

İktisadi kıymet ve bunların amortismanlarındaki değ artışları bu kıymetlerin maliyet bedeline ilave edilir. Oluşan değ artışı 522- M.D.V. Yeniden Değlerleme Artışları, maddi olmayan duran varlıklardaki değ artışı ise 524-528 arasındaki hesaplardan birine kaydedilir. Oluşan farklar her bir kıymet bazında ayrıntılı gösterilir.

10- Değ Artışı Neyi İfade Eder?

Değ artışı, taşınmazların yeniden değlerleme sonrası ve yeniden değlerleme öncesi net bilanço aktif değleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değlerinden, amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder.

11- Değ Artışı Üzerinden Vergi Ödenecek Midir?

Yeniden değlerleme sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değ artışı tutarı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değlerleme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

Ödenen vergi; gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilmez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

12- Beyanın Veya Ödemenin Zamanında Yapılmamasının Sonucu Nedir?

Beyanın zamanında yapılmaması ya da tahakkuk eden verginin süresinde ödenmemesi halinde madde hükümlerinden faydalanılamaz.

13- Değerleme Sonrasında Amortismanlar Nasıl Ayrılır?

Amortismanlar yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden ayrılmaya devam olunur.

14- Özel Fon Hesabına Alınan Değer Artışları Başka Hesaba Alınabilir Mi?

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı, sermayeye ilave edilebilir. Ancak bunun dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.

15- Yeniden Değerlenen Kıymetlerin Elden Çıkarılması Durumunda Ne Yapılır?

Yeniden değerlemeye tabi tutulan kıymetlerin elden çıkarılması halinde, pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz. Yani fonda bekleyen tutarlar kar/zararı etkilemez.

16- Enflasyon Düzeltmesi Şartları Oluşursa Ne Yapılır?

Yeniden değerlemeye tabi tutulan kıymetlerin elden çıkarılmasından önce enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, değer artışı fonu özsermayeden düşülerek enflasyon düzeltmesi yapılır.

17- Detaylı Bilgiler İçin Nereye Bakılmalıdır?

Konuyla ilgili detaylı bilgi için 530 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine bakılmalıdır.

B

Vergi Usul Kanununun Geçici
32. Maddesi Kapsamındaki
Yeniden Değerleme

1- Uygulamadan Kimler Yararlanabilir?

Kollektif, adî komandit ve adî şirketler dâhil tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri yararlanır.

- Münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler
- Kayıtlarını yabancı para cinsinden tutmalarına izin verilenler

uygulamadan yararlanamaz.

Finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları da uygulamadan faydalanır.

2- Hangi Kıymetler Yeniden Değerlemeye Tabidir?

Vergi Usul Kanununun mükerrer 298/Ç kapsamında ilk kez yeniden değerlendirilecek hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla bilançolara kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler yeniden değerlendirilmeye tabidir. (Bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç)

3- Hangi Tarihe Kadar Faydalanılabilir?

Geçici düzenleme olup Vergi Usul Kanununun mükerrer 298/Ç kapsamında ilk kez yeniden değerlendirilecek hesap döneminden önceki hesap döneminin sonu itibarıyla faydalanılır. Bu madde kapsamında yeniden değerlendirilecek sadece bir kez, Kanunun 298/Ç maddesi uyarınca yapılacak yeniden değerlendirilecek öncesinde olmak üzere yapılabilir.

4- Uygulama Zorunlu Mudur?

Düzenleme ihtiyari olup bazı kıymetler için yararlanıp bazıları için yararlanmamak mümkündür.

5- Yeniden Değerleme Nasıl Yapılır?

İktisadi kıymetler ve bunlara ait amortismanların yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ait yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri, yeniden değerlendirilecek oranı ile çarpılarak yeniden değerlendirilecek sonrası değerleri bulunur. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda yeniden değerlendirilmeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

6- Yeniden Değerleme Oranı Nasıl Tespit Edilir?

Yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ait Yİ-ÜFE değeri;

- Enflasyon düzeltmesi yapılmış kıymetler için Ocak 2005 Yİ-ÜFE değeri olan 114,83'e,
- 31.12.2004 tarihinden sonra aktife girmiş ve daha önce değerlendirilmemişse aktife girdiği ayı izleyen ayın Yİ-ÜFE değerine,
- Daha önce geçici 31. Maddenin birinci fıkrası çerçevesinde yeniden değerlendirilmişse 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değeri olan 354,85'e, yedinci fıkrası kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulmuşsa 2021 yılı Haziran ayına ilişkin Yİ-ÜFE değeri olan 693,54'e

bölünerek yeniden değerlendirme oranı bulunur.

7- Yeniden Değerleme Artışları Hangi Hesaplarda Takip Edilir?

İktisadi kıymet ve bunların amortismanlarındaki değer artışları bu kıymetlerin maliyet bedeline ilave edilir. Oluşan değer artışı 522- M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları, maddi olmayan duran varlıklardaki değer artışı ise 524-528 arasındaki hesaplardan birine kaydedilir. Oluşan farklar her bir kıymet bazında ayrıntılı gösterilir.

8- Değer Artışı Neyi İfade Eder?

Değer artışı, taşınmazların yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder.

9- Değer Artışı Üzerinden Vergi Ödenecek Midir?

Yeniden değerlendirme sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

Ödenen vergi; gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilmez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

10- Beyanın Veya Ödememenin Zamanında Yapılmamasının Sonucu Nedir?

Beyanın zamanında yapılmaması ya da tahakkuk eden verginin süresinde ödenmemesi halinde madde hükümlerinden faydalanılamaz.

11- Değerleme Sonrasında Amortismanlar Nasıl Ayrılır?

Amortismanlar yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden ayrılmaya devam olunur.

12- Özel Fon Hesabına Alınan Değer Artışları Başka Hesaba Alınabilir Mi?

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı, sermayeye ilave edilebilir. Ancak bunun dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.

13- Yeniden Değerlenen Kıymetlerin Elden Çıkarılması Durumunda Ne Yapılır?

Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde, pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz. Yani fonda bekleyen tutarlar kar/zararı etkilemez.

14- Enflasyon Düzeltmesi Şartları Oluşursa Ne Yapılır?

Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, değer artışı fonu özsermayeden düşülerek enflasyon düzeltmesi yapılır.

C

Vergi Usul Kanununun Mükerrer 298/Ç Maddesi Kapsamındaki Yeniden Değerleme

1- Uygulamadan Kimler Yararlanabilir?

Kollektif, adî komandit ve adî şirketler dâhil tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri yararlanır.

- Münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler
- Kayıtlarını yabancı para cinsinden tutmalarına izin verilenler

uygulamadan yararlanamaz.

Finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları da uygulamadan faydalanır.

2- Hangi Kıymetler Yeniden Değerlemeye Tabidir?

Enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla bilançolara kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanla tabi diğer iktisadi kıymetler yeniden değerlemeye tabidir. (Bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç)

İktisadi kıymetlerin maliyet bedellerine eklenmiş bulunan (iktisadi kıymetlerin aktifleştirildiği hesap dönemine ilişkin olanlar hariç) kur farkları ve kredi faizleri (bunlara isabet eden amortismanlar dâhil) yeniden değerlendirme kapsamına girmez.

3- Hangi Tarihe Kadar Faydalanılabilir?

Kalıcı düzenleme olup enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla faydalanılır.

4- Uygulama Zorunlu Mudur?

Düzenleme ihtiyari olup bazı kıymetler için yararlanıp bazıları için yararlanmamak da mümkündür. Yeniden değerlemenin herhangi bir yılda yapılmaması durumunda, sonraki hesap dönemlerinde o hesap dönemine ilişkin değerlendirme yapılabilir.

5- Yeniden Değerleme Nasıl Yapılır?

İktisadi kıymetler ve bunlara ait amortismanların yeniden değerlemenin yapılacağı yıla ait olan yeniden değerlendirme oranı ile çarpılması suretiyle yeniden değerlendirme sonrası değerleri bulunur. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

Geçici vergi dönemleri itibarıyla yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı, bir önceki yılın Kasım ayından başlamak üzere; 3, 6 ve 9 uncu aylarda bir önceki 3, 6 ve 9 aylık dönemlere göre Türkiye İstatistik Kurumunun Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranı esas alınmak suretiyle belirlenir.

6- Yeniden Değerleme Oranı Nasıl Tespit Edilir?

- Yeniden değerlendirme yapılacak yılın Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre Yİ-ÜFE'de meydana gelen ortalama fiyat artışı oranı (Yeniden değerlendirme oranı)
- Geçici vergi dönemleri itibarıyla yeniden değerlendirme oranı için, bir önceki yılın Kasım ayından başlamak üzere; 3, 6 ve 9 aylarda bir önceki 3, 6 ve 9 aylık dönemlere göre TÜİK'in açıkladığı Yİ-ÜFE'de meydana gelen ortalama fiyat artış oranı

dikkate alınır.

7- Yeniden Değerleme Artışları Hangi Hesaplarda Takip Edilir?

İktisadi kıymet ve bunların amortismanlarındaki değer artışları bu kıymetlerin maliyet bedeline ilave edilir. Oluşan değer artışı 522- M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları, maddi olmayan duran varlıklardaki değer artışı ise 524-528 arasındaki hesaplardan birine kaydedilir. Oluşan farklar her bir kıymet bazında ayrıntılı gösterilir.

8- Değer Artışı Neyi İfade Eder?

Değer artışı, taşınmazların yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder.

9- Değer Artışı Üzerinden Vergi Ödenecek Midir?

Yeniden değerlendirme sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden herhangi bir vergi ödenmez.

10- Değerleme Sonrasında Amortismanlar Nasıl Ayrılır?

Amortismanlar yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden ayrılmaya devam olunur.

11- Özel Fon Hesabına Alınan Değer Artışları Başka Hesaba Alınabilir Mi?

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı, sermayeye ilave edilebilir. Ancak bunun dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısmı, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.

12- Yeniden Değerlenen Kıymetlerin Elden Çıkarılması Durumunda Ne Yapılır?

Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması (satış, işletmeden çekiş, tasfiye gibi) halinde, bunlara isabet eden pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulur. Yani karı artırıcı bir unsur olarak dikkate alınır.

13- Yeniden Değerleme Yapılmayan Bir Yıl İçin GeçmiŐe Dönük Değerleme Yapılabilir Mi?

Her yılın yeniden değerleme oranı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir. Yeniden değerlemenin herhangi bir yıl yapılmamasından veya değerleme oranının düşük uygulanmasından dolayı daha sonraki yıllarda geçmiŐ dönemlere ilişkin yeniden değerleme yapılamaz.

14- Hesap Dönemi İçinde Aktife Giren Kıymetlere Yeniden Değerleme Yapılabilir Mi?

Yapılamaz.

15- Enflasyon Düzeltmesi Şartları Oluşursa Ne Yapılır?

Yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından önce enflasyon düzeltmesi yapılmasına ilişkin şartların oluşması halinde, yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan iktisadi kıymetler ile bunlara ilişkin amortismanlar düzeltilmiş son değerleri dikkate alınarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

Değer artışı fonu özsermayeden düşölerek enflasyon düzeltmesi yapılır. Ayrıca değer artış fonunun sermayeye ilavesi nedeniyle oluşan sermaye artışları sermaye artışı olarak dikkate alınmaz ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

16- Enflasyon Düzeltmesi Yapıldıktan Sonra Yeniden Değerleme Yapılabilir Mi?

Enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluştuğu dönemlerde, yeniden değerleme yapılamaz. Enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşmadığı ilk hesap döneminden itibaren, yeniden değerleme uygulamasına devam olunabilir. Bu durumda değerlemeye esas değerler olarak, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş son bilançoda yer alan değerler dikkate alınır.

D

Yeniden Değerleme Karşılaştırma Tablosu

Yeniden Değerleme Karşılaştırma Tablosu

Konular	VUK Geçici 31. Madde	VUK Geçici 32.Madde	VUK Mükerrer 298 /Ç
Başvuru Süresi	31.12.2021	1.1.2022 sonrası herhangi bir dönem	1.1.2022 sonrasında enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşmadığı dönemlerde
Devamlılık	Geçici düzenleme olup bir kere yapılır		Her dönem sonunda yapılabilir.
Zorunluluk	Zorunlu Değil		
Kapsam	<ul style="list-style-type: none"> - Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri faydalanır. - Finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları, - Münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştirak eden mükellefler, - Kayıtlarını yabancı para cinsinden tutmalarına izin verilenler faydalanamaz. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri faydalanır. - Finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları da faydalanır. - Münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştirak eden mükellefler ile - Kayıtlarını yabancı para cinsinden tutmalarına izin verilenler faydalanamaz. 	
Yararlanabilecek Varlıklar	Amortismanına tabi kıymetler ve arsa/araziler		Sadece amortisman tabi kıymetler
Kısmi Yararlanma	Mümkündür.		

Konular	VUK Geçici 31. Madde	VUK Geçici 32. Madde	VUK Mükerrer 298 /Ç
Yeniden Değerleme Yapılmayacak Varlıklar	Sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler		<ul style="list-style-type: none"> - Sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler - Boş arazi ve arsalar - Yeniden değerlendirme yapılacak hesap dönemi içinde iktisap edilen ATİK'ler
Değerleme Esas Alınacak Tarih	9.06.2021 tarihindeki deftere kayıtlı değerler	Değerlemenin yapılacağı hesap dönemi sonu itibarıyla yasal defter kayıtlarında yer alan değerler	
Kullanılacak Yeniden Değerleme Oranı	<ul style="list-style-type: none"> - Enflasyon düzeltmesi yapılmış kıymetler için Mayıs 2021 Yİ-ÜFE / Ocak 2005 Yİ-ÜFE = 5,80675 - 2018 yılında değerlendirme yapılmışsa Mayıs 2021 Yİ-ÜFE / Mayıs 2018 Yİ- ÜFE = 1,87907 - 31.12.2004 tarihinden sonra aktife girmiş ve daha önce değerlendirme yapılmamışsa Mayıs 2021 Yİ-ÜFE / kıymetin aktife girdiği ayı izleyen ay Yİ-ÜFE 	<p>Yeniden değerlemenin ilgili olduğu hesap döneminden önceki hesap döneminin son ayına ait Yİ-ÜFE değeri;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enflasyon düzeltmesi yapılmış kıymetler için Ocak 2005 Yİ-ÜFE değeri olan 114,83'e, - 31.12.2004 tarihinden sonra aktife girmiş ve daha önce değerlendirme yapılmamışsa aktife girdiği ayı izleyen ayın Yİ-ÜFE değerine, - Daha önce geçici 31. Maddenin birinci fıkrası çerçevesinde yeniden değerlendirme yapılmışsa 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değeri olan 354,85'e ; yedinci fıkrası kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulmuşsa 2021 yılı Haziran ayına ilişkin Yİ-ÜFE değeri olan 693,54'e bölünerek yeniden değerlendirme oranı bulunur. 	<ul style="list-style-type: none"> - Yeniden değerlendirme yapılacak yılın Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre Yİ-ÜFE'de meydana gelen ortalama fiyat artışı oranı (Yeniden değerlendirme oranı) - Geçici vergi dönemleri itibarıyla yeniden değerlendirme oranı için, bir önceki yılın Kasım ayından başlamak üzere; 3, 6 ve 9 aylarda bir önceki 3, 6 ve 9 aylık dönemlere göre TÜİK'in açıkladığı Yİ-ÜFE'de meydana gelen ortalama fiyat artış oranı dikkate alınır.
Amortismanlar	İktisadi kıymet için kullanılan oranlarla yeniden değerlendirilir.		

Konular	VUK Geçici 31. Madde	VUK Geçici 32. Madde	VUK Mükerrer 298 /Ç
Amortisman Ayrılmamışsa	Amortismanlar tam ayrılmış gibi düşünülerek hesaplama yapılır.		
Maliyete Dahil Edilen Kur Farkı Ve Faizler	Değerlenecektir.		İktisadi kıymetlerin aktifleştirildiği hesap dönemine ilişkin olanlar hariç kur farkları ve kredi faizleri (bunlara isabet eden amortismanlar dâhil) yeniden değerlendirilme kapsamına girmez.
Arsa Üzerine İnşa Edilen Binalarda Durum	Arsa payı için arsanın iktisap tarihine (arsa enflasyon düzeltmesi yapılmış en son bilanço tarihinden önce iktisap edilmiş ise enflasyon düzeltmesi yapılmış son bilanço tarihine) göre bulunacak yeniden değerlendirme oranı, diğer maliyet unsurları için ise binanın aktifleştirildiği tarihe göre bulunacak yeniden değerlendirme oranı dikkate alınır.	Henüz belirlenmedi.	
Muhasebe Kayıtları	İktisadi kıymet ve amortismandaki değer artışları bunların maliyetine ilave edilir. Oluşan değer artışı 522- M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları, maddi olmayan duran varlıklardaki değer artışı ise 524-528 arasındaki hesaplardan birine kaydedilir.		
Fon Hesabının Akıbeti	Sermayeye ilave edilebilir. Sermayeye ilave edilme dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen kısım, bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.		
Yeniden Değerleme Sonrasında Amortisman	Yeni değerler üzerinden ayrılır.		
Vergi Matrahı Ve Vergi	Matrah = Değerleme sonrası net aktif değeri - değerlendirme öncesi net aktif değeri Vergi = Matrah * 0,02	Vergi yok.	
Beyan ve Ödeme	Beyanname değerlendirme yapılan ayı takip eden ayın sonuna kadar verilir. - İlk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. - Ödenen vergi GV/KVK'dan mahsup edilemez.		Beyan ve ödeme yok.
Beyan ve Ödemenin Yapılmaması	Beyanın zamanında yapılmaması ya da tahakkuk eden verginin süresinde ödenmemesi halinde bu madde hükümlerinden faydalanılamaz.		Beyan ve ödeme yok.

Konular	VUK Geçici 31. Madde	VUK Geçici 32. Madde	VUK Mükerrer 298 /Ç
Fonun Başka Bir Hesaba Nakledilmesi Veya İşletmeden Çekilmesi Durumu	Bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.		
Kıymetlerin Elden Çıkarılması	Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz. Yani kar/zararı etkilemez.		Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulur. Yani satış karına eklenir.
İktisadi Kıymeti Elden Çıkarmadan Önce Enflasyon Düzeltmesi Şartlarının Oluşması Durumu	Değer artışı fonu özsermayeden düşülmek suretiyle enflasyon düzeltmesi yapılır.		
Fonun Başka Bir Hesaba Nakledilmesi Veya İşletmeden Çekilmesi Durumu	Bu işlemin yapıldığı dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin bu dönemde gelir veya kurumlar vergisine tabi tutulur.		
Kıymetlerin Elden Çıkarılması	Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz. Yani kar/zararı etkilemez.	Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulur. Yani satış karına eklenir.	
İktisadi Kıymeti Elden Çıkarmadan Önce Enflasyon Düzeltmesi Şartlarının Oluşması Durumu	Değer artışı fonu özsermayeden düşülmek suretiyle enflasyon düzeltmesi yapılır.		

Kısıklı Mah. Bosna Bulvarı
No: 31 Üsküdar / İSTANBUL